

DIGITALIZACIJA, DIGITALNA PREOBRAZBA IN DIGITALNO POSLOVANJE

Digitalizacija je področje, ki je v zadnjem obdobju najpogosteje obravnavano kot osnova za nadaljnji razvoj, za znižanje stroškov pri poslovanju in stroškov administracije ter za dvig produktivnosti. To je dobro in temu področju bi morali v naši družbi nameniti še več pozornosti, prostora in časa predvsem zato, ker se digitalizacija tiče vseh: od državne uprave, industrije, turizma do prav vseh prebivalcev države.

Po moji oceni so se podjetja že pred leti zelo dobro lotila digitalne transformacije in pričela poslovati digitalno. Mnogo bolj pa sta na tem področju v zastanku državna uprava in celotna državna administracija.

Kaj pravzaprav je digitalizacija? Osnovna definicija pravi, da je digitalizacija opisovanje objekta, zvoka, slike, dokumenta ali signala z binarno kodo za obdelavo in shranjevanje na računalniku ali drugi elektronski napravi. Pretvorba analognih informacij v digitalne se izvede s postopkoma kvantizacije (točkovno ovrednotenje) in skeniranja (točkovno dobiti vrednosti za 2D ali 3D objekt). To so zapleteni procesi, ki niso pomembni za samo uvedbo digitalizacije v vsakdanje življenje.

Preprosto povedano je digitalizacija pretvorba papirne dokumentacije v računalniško, da jo lažje in hitreje obdelujemo, pošiljamo in shranjujemo. Vse to zahteva tudi industrija 4.0.

Slovenija se je leta 2018 po indeksu digitalnega gospodarstva uvrstila na 15. mesto, kar je dve mesti višje kot leto prej. To mesto predstavlja nadpovprečje v Evropski skupnosti.

Pogoji za digitalizacijo celotne družbe so v Sloveniji dani. Več kot 90 odstotkov gospodinjstev ima dostop do interneta. Internet pri nas uporablja okoli 83 odstotkov odraslega prebivalstva. Mladi od 16 do 24 leta starosti pa so praktično vsi (99 %) večji te sodobne tehnologije.

Tisti, ki delamo v industriji, čutimo zelo ugoden razvoj digitalnega poslovanja v podjetjih in med podjetji. Po drugi strani pa vsi, ki delamo v gospodarstvu, vemo, da državna uprava na tem področju zaostaja za gospodarstvom. Kako je mogoče, da je danes v tem času še vedno treba določene storitve državne uprave plačati z gotovino? Ali pa: kako je

mogoče, da številni državni uradi, kot je npr. podjetniški sklad, ne poslujejo digitalno in podobno?

To sta samo dva slaba primera iz državne uprave, naštel pa bi jih lahko še več – kot vsak izmed nas, ki pogosto potrebuje državne ali občinske usluge. Na številnih uradih, tudi državnih, pa digitalno poslovanje deluje dobro, npr. izdajanje bolniških listov ali receptov za zdravila in podobno. Lep primer so tudi preprosti in zakotni bifeji, ki imajo na mizah digitalni zapis ponudbe jedi in pijač ter cenik.

Pohvalno je to, da je vlada ustanovila strateški svet za digitalizacijo, katerega naloge so opredeljene zelo široko. Od spodbujanja digitalizacije v gospodarstvu, ustvarjanja pogojev za razvoj visokotehnoloških podjetij, uvajanja digitalnih veščin v šolske sisteme izobraževanja, krepitev naravoslovnih študijskih smeri, spodbujanje digitalne pismenosti med prebivalstvom, ustvarjanje pogojev za vračanje vrhunskih slovenskih znanstvenikov iz tujine, povezovanje Slovenije z digitalno najnaprednejšimi državami, pomenenje digitalnega poslovanja državljanov in podjetij preko storitvenih portalov z uporabo skupnih gradnikov za elektronsko izmenjavo podatkov. Prav to slednje se mi zdi zelo pomembno, da bo sistem enoten in da se ne bodo podvajali različni pristopi in se ne bo uporabljala različna oprema.

Zelo pohvalno je, da se pri nas veliko organizacij, podjetij, obrtnikov in posameznikov ukvarja z uvajanjem in poučevanjem digitalnih veščin. Celo več: na spletu se najde – brezplačno – veliko koristnih nasvetov za vse, ki bi se radi digitalno izobrazili in preobrazili (transformirali).

Pri uvedbi digitalizacije nekateri svetujejo postopne korake, drugi uvedbo celotne digitalne transformacije v enem koraku, drugi svetujejo obisk seminarjev in tretji najem svetovalca, ki pride v podjetje ali neko drugo organizacijo, v kateri opremi ljudi s potrebnim znanjem.

Glede na naše izkušnje in izkušnje drugih podjetij je najboljši sistem uvajanja digitalizacije postopen in v daljšem obdobju. Digitalna transformacija mora potekati hkrati z izobraževanjem ljudi in pridobivanjem ustrezne opreme. Tu niso mišljeni samo ustrezni računalniki in strežniki, ampak tudi skenerji in druga elektronska oprema. Samo s primerno izobraženim kadrom in s sodobno opremo lahko dosežemo ugodne rezultate.

Na koncu pa velja zapisati, da nam tudi v tem primeru nič ne pomagajo najsodobnejša tehnologija, najsodobnejša oprema in najbolj izobraženi ljudje, če v podjetju, v vsaki organizaciji in v vsakem sistemu nimamo urejenih medsebojnih človeških odnosov. Če ni zaupanja in sodelovanja med zaposlenimi, tudi digitalna pretvorba ne bo prinesla pozitivnih rezultatov. Verjetno sta v digitalnem svetu zaupanje in sodelovanje med zaposlenimi še bolj pomembna kot v času »papirnega« delovanja. Popolnoma enako pa velja za odnose do strank in kupcev.

Janez Tušek